

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยดำเนินการ
การตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอคูคต จังหวัด
มหาสารคาม

1.1 ประชากร คือ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนในสังกัด
23 โรงเรียนละ 15 คน รวมเป็นประชากรทั้งหมด 345 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากทุกโรงเรียนในสังกัด 23 โรงเรียนละ 8 คน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรได้ ผู้วิจัยจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากบุคคล 7 กลุ่ม โดยผู้บริหารโรงเรียนสุ่มแบบเจาะจงใช้ผู้บริหารทุกคนในกลุ่มประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน ส่วนกลุ่มอื่นๆ สุ่มโดยแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบ่งชั้นตามกลุ่มโดยสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนละ 2 คน จำนวน 46 คน ที่เหลือ 5 กลุ่ม สุ่มมากลุ่มละ 1 คน โรงเรียนละ 5 คน จำนวน 115 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 184 คน ดังตารางแสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียนดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เล็ก	6	90	48
กลาง	12	180	96
ใหญ่	5	75	40
รวม	23	345	184

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถามจากบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 12 ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นการสอบถามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตัวอย่างแบบสอบถามนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1.1 สถานภาพของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน ( ) ตามสถานภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับโรงเรียนของท่าน

ขนาดโรงเรียน

- ( ) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 - 120 คน ลงมา)
 ( ) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 - 300 คน)
 ( ) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 ขึ้นไป)

1.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน ( ) ตามสถานภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับการเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนของท่าน ท่านเป็นตัวแทนจากฝ่าย

- ( ) ผู้แทนผู้ปกครอง ( ) ผู้แทนครู ( ) ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น
 ( ) ผู้แทนองค์กรชุมชน ( ) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ( ) ผู้แทนศิษย์เก่า ( ) ผู้ทรงคุณวุฒิ
 ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วม

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ในแต่ละด้านทั้ง 12 ด้าน หรือไม่อย่างไร

1. ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา

1.1 ศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเรื่องการวางแผนพัฒนาการศึกษา

- ( ) ไม่ได้ร่วม
 ( ) ได้ร่วม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) อ่านตำราหรือเอกสารเกี่ยวกับเรื่องการจัดทำแผน
 ( ) รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องการจัดทำแผน
 ( ) การอบรมพัฒนาเรื่องการจัดทำแผน
 ( ) การปรึกษาร่วมกับผู้มีความรู้เรื่องการจัดทำแผน
 ( ) อื่นๆ ระบุ

3. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อออกแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยและวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่ระเบียบกำหนด
2. สร้างคำถามแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบของคณะกรรมการ ยกเว้นผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมี 6 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน เพื่อนำมาใช้เป็นตัวเลือกในแบบสอบถามปลายเปิด แบบตรวจสอบรายการ
3. ใช้คำถามจากข้อ 2 มาตั้งคำถามแบบตรวจสอบรายการ ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครอบคลุมทุกด้าน
4. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบว่าถามตรงตามเนื้อหาและความสมบูรณ์ถูกต้องของภาษา จำนวน 3 ท่าน
6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์อีกครั้ง
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับตัวแทนกรรมการสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 7 คน แล้วตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการด้วยการสอบซ้ำ (Test – retest) โดยเว้นช่วงเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ แล้วเปรียบเทียบการตอบทั้ง 2 ครั้ง ว่าใกล้เคียงหรือเหมือนเดิม สูง-ต่ำ ต้องแก้ไขหรือไม่
8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจากการทดลองใช้แล้ว
9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจาก บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อประสานความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม และผู้บริหารโรงเรียน
2. ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ ได้ออกหนังสือประสานความร่วมมือจากโรงเรียน นำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนทั้ง 7 กลุ่ม ในโรงเรียนตอบแบบสอบถามส่งคืนโรงเรียน และสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ ตามช่วงเวลาที่กำหนด พร้อมทำหนังสือขอบคุณไว้เป็นการล่วงหน้า
3. ติดต่อประสานงาน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

Rajabhat Mahasarakham University

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS 7.5 For Windows ในการจัดกระทำหรือวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์
2. หาค่าความถี่และค่าร้อยละในแต่ละประเด็นคำถาม
3. สรุปวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพรวมในแต่ละด้านของแบบสอบถาม จากการมีส่วนร่วมตามบทบาทในแต่ละด้าน โดยการทดสอบค่าไค-สแควร์ (Chi-Square)
4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าความถี่และค่าร้อยละของแบบสอบถามตามองค์ประกอบของคณะกรรมการและขนาดของโรงเรียน
5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางหรือความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- 1) การหาค่าความถี่ (Frequency)
- 2) การหาค่าร้อยละ (Percentage)

การหาค่าร้อยละใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ตามบทบาทหน้าที่เพื่อแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ค่าร้อยละ ดังนี้ (รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2542 : 189)

ร้อยละ 90.01 - 100.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระดับสูง

ร้อยละ 80.10 - 90.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระดับปานกลาง

ร้อยละ 70.00 - 80.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระดับต่ำ

6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน คือ (รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2542 : 215)

ค่า ไค - สแควร์ (χ^2)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University